

Motion till riksdagen 2011/12:Fö215

av **Helene Petersson i Stockaryd och Kerstin Engle**
(S)

Lagstadgat gränsvärde för elektromagnetisk strålning från kraftledningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör utvärdera ett lagstadgat gränsvärde för exponering för elektromagnetisk strålning kring kraftledningar.

Motivering

Sverige har idag inget lagstadgat gränsvärde när det gäller magnetfält. Istället tillämpas en så kallad försiktighetsprincip, vilket innebär att om man kan minska exponeringen till rimliga kostnader så ska man göra det. Anledningen till att det inte finns något lagstadgat gränsvärde är att man ännu inte har klara bevis för att fälten ökar cancerrisken. Försiktighetsprincipen baseras främst på att cancerrisken inte kan uteslutas. Försiktighetsprincipen innebär att risker för människors hälsa ska undvikas så långt som det kan anses ekonomiskt rimligt. Det är inte rimligt att en avvägning ska göras mellan ekonomin och människors hälsa.

Arbetskyddsstyrelsen rekommenderar att gränsvärdet 0,2 mikrot Tesla inte får överskridas under arbetstid. Ett värde som på fritiden t ex överskrids vid vistelse 150 meter ifrån en 400 KV ledning.

Sambandet mellan exponering för elektromagnetiska fält från kraftledningar och vissa andra elinstallationer och ökad risk för leukemi hos barn har diskuterats under många år.

Under 2001 gjordes en omfattande genomgång av de epidemiologiska forskningsrapporterna som då fanns. Resultaten från genomgången tyder på

Fel! Okänt namn på

att man kan se en viss ökning av leukemirisken hos befolkningsgrupper som exponeras för magnetiska fält på 0,4 mikrottesla.

Det vetenskapliga underlaget anses fortfarande inte tillräckligt gediget för att man ska kunna sätta ett gränsvärde. Därför är det mycket viktigt att forskningen inom området fortsätter. Många länder i Europa har redan lagstiftat om ett lägre gränsvärde, och man accepterar inte att värdet bara sätts utifrån omedelbar risk för exponering utan värdet ska ge skydd mot effekter av långvarig exponering.

Tekniskt sett går det att ersätta en del kraftledningar med kablar i marken och därigenom minska styrkan på magnetfälten. Hur mycket fälten minskar beror bland annat på hur djupt ledningen placeras. Kraftledningar som läggs i tunnlar ger ofta försumbara magnetfält i marknivå, medan ytligt nedgrävda kraftledningar kan ge förhöjda magnetfält rakt ovanför.

Så länge forskningen inte kan fastställa risken med att långvarigt exponeras för strålning från kraftledningar bör ledningarna i första hand grävas ner även om kostnaderna är betydligt högre än för luftburen ledning. Människors hälsa måste gå i första hand. Sverige bör utvärdera om ett lagstadgat gränsvärde på högst 0,2 mikrottesla som inte får överskridas vid exempelvis nybyggnation av kraftledningar är möjligt.

Stockholm den 3 oktober 2011

Helene Petersson i Stockaryd (S)

Kerstin Engle (S)